

Mahjas Weesis istahk weentreis pa nedesu.

Malfa ar pefuhitishanu par pasti:	
Ar Peelitumu: par gadu 2	r. 35 I.
bes Peelituma: par gadu 1	" 60 "
Ar Peelitumu: par $\frac{1}{2}$ gadu 1	" 25 "
bes Peelituma: par $\frac{1}{2}$ gadu —	" 85 "

Maksa bes peefuhitschanas	Rigâ:
Ar Peelikumu:	par gadu 1 r. 75 f.
bes Peelikuma:	par gadu 1 " "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 90 "
bes Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 55 "

Mahditejs. Jaunalaabs finas. Telegrafs finas. **Gelschmes finas:** Rigaš vilsehtas webletajeem. Rigaš Latveeshu beedriba. Par pagastu aistabnibu draudjēs konventās, Krimuldas braudje. Straupe. Seemas. Gelschleetu ministerija. Naslawa. Simbirſta. — Kahos wahrs par Virsēmes laulſaimnežības beedribām. Sibīrla nelaimita deena. — **Peelikumā:** Brauzeens prezīdās. Graudi un seedi.

Jannahahs sras.

Riga. Rihtu, proti s̄wechtdeenu 24. janvari buhs s̄hejeenes Latv. beedribā teatra israhdi-
schana. Israhdita tiks luga "dakteris Klaufs",
lura pee s̄latitajeem leelu patikschani atraduse.
Uz s̄cho israhdischani daram teatra draugus u-
manigus. Tai paschā deenā ari minetā beedriba
noturehs fawu generalsapulzi. Schihs sapulzes
fwaru eewehrojot jawehlahs, ka beedri jo leelā
s̄laitli sanahētu.

Zehsis. Zehfu „Anzeige-Blatt“ Nr. 51.
p. g. atrodahs no Zehfu školu-inspektora Chr.
Boehm funga ralsteens ar to faturu, ka Zahnd
10 školneeki un seemas-fwehtlos p. g. 16 škol-
neeki, pawifam kopā 26 školneeki Zehfu aprinka
školas eksamenu nolikuschi, peemineto školu at-
stabjuschi.

Kā Zehsu „Anzeige-Blatt“ Nr. 1, sch. g.
finn, ir 29. dezembris 1881. g. Zehsu pilssēftā
3608 dwehfeles un 834 dwehfeles pilssēftas
aprīnķi, pawišam kopā 4442 dwehfeles tiku-
šas vee lauschu skaitis kanas atraatas.

Lauzineeks.
Jelgawa. Kursemes zeen. gubernatora kungs
dariščanu deibt oisbrauzis us Reterburau

Leepaja. Mums ščinis deenās peenahza jaunas awises "Latweescha" pirmee numuri. Jauno darba-beedri tautas druwā apšweizījandami nowehlam winam labu weikšanos usfahktā darbā. Pēbz pirmeeem numureem ūpreči radahs "Latweetim" kreetna daba, tā ka no wina daschs labs darbs gaismas un tautas leetā gaibams.

Tehrbatā. 18. janvarī usnehma jaunus studentus univerzitētē, pavisam 102; no teem studenteih teologiju 9, jurijsprudenziju 14, medicinu 41, farmaciju 15, vēsturi 3, vēzas valodas 3, fiziķu īstādās valodas 1, politisku ekonomiju 7, matematiku 4, ekonomiju 1, ķemiju 4. — Univerzitētē tanī deenā bij pavisam 1259 studenti.

Generalis Skobelews nesen us goda meelasta, kas bija isrihkots Geoktepes laujas peeminas deenā, turejis runu, par kuru dauds spreesch tilk pat eekfchsemes, ka ahrsemes awises. Skobelews fawas runas eefahlumā fazijis, ka tas, wese libu issaukdams, nenemot rokās glahsi wihma,

bet nemot glahfi uhdena, jo kas gribot runat tautiskā garā, un kas tabdas runas turot, to pretineki tuhlit mehdsot apwainot, ka tas laikam nebijis flaidrā prahā. Ladehk wijsch schoreis turotes pēc uhdena, lai ari pret winu newaretu issfazit mineto pahmetumu. Generalis Skobelevs isslaibroja, ka Kreevijai efot zeeši jaturahs pēc tautiskas attīstības un tautiskas politikas, un efot jašargajahs no visfadas pakalmeħdisħanas Reetruma-Eiropai. Katra iħstax Kreeva patriotiskais peenahkums efot, nelaut zaur f'wejx taut neekeem, laut tee ari buhtu Kreevijā peedsimuschi, ispostit sawas teħbijs weħsturiskos un likumigos idealus un usdewimus. Tahħak generalis Skobelevs ar filteem wahrdeem peemnejis to zihniu, kien Slabwi pēc Adritiskahs juhras kraffeem eesħafkušchi par jawu tautibu un tizibu. Skobelevs beidha fawru runu ar weselibas issfaulskhanu wirsneekem, kas pēc Geoltepes til duhschajai kahwusches.

Franzija. Kad par Franzijas ahrigu jeb eekshigu politiku runa, tad labgā to newar is-darit, Gambettu nepeeminot; tā ari darīsim īcho-reis. Viehs jawi winu reiži finojam, ka Gambettas flawa mašinahs, jo fahla atsikt, ka Gambettam īawōs politikas darbōs ari brihscham mīfejahs. Gambetta tagad no fawa augšķā amata atkāpēs, lai gan ne ūs ilgu laiku. Lai gan pret winu bija stipris balšu wairums fa-pulzē, tomēhr wina leeta nestabu flīkti. Wifa schi iſſchēhriba tautas weetneeku ūapulzes leela-lahs datas politikai dod wahju leegibū un to Franzuschi drihs fajutīhs. Tautas weetneekem wajadseja Gambettu usturet amata Franzijas ahrigas politikas deht. Gambetta bija ūs laba zela, nosleht fabeedribu ar Kreeviju, un tas tagad tījis iſſauktīs, jo ar wina pehnahzeiem Kreevija neka nenolihgs, tadehs, ka ūs team newar palaistees. Kreevija war nosleht fabeedribu tik ar tādu Franzijas waldibu, kas stipri stabu fawā paſčā semē. Waldiba, kas dibinājohs ūs tādu ūchaubīgu halsku wairumu nu

nažais už tahou ſauvigu dafu watumin un
kurai naw droſchas ſtutes tautā, naw preekſch
Kreewijsas beedris. Ko lihds zeetalahs norunas
ar taħbu waldibu, kad fchi pehz pahri nedelahm
war buht gahſta un jaunā ministerija warbuht
doma zitadi? Beenigais Franzuschu partiju
wadonis, uſ kuru Kreevu waldiba dauds mas

war palaistees, ir Gambetta. No ziteem partiju wadoneem neweens newar usrahbit us kaut lahdū stiapraku peekriteju pulku, bet us Gambettas puš droſchi ſtahw leciaka tautas dala. Preefch latras fwefchias walſtis, kas gribuja ar Franziju noſleht zeetaku draudſibu, tadeht wajadſigs, ka Franzuſchu waldbihas groſchi atrastos Gambettas rokā. Neweena walſti ari par Gambettas friſchanu tā nepreczajahs kā Wahzijā un nekur to tā nenoschelio, ka Kreewijā un Anglijā. Franzijas tautas weetnekeem pret Gambettu balſojot, to buhtu wajadſejis ewehrot, ja teem bija tehwijas mibleſtiba ſirdi. Bet warbuht leela dala no tagadejeem tautas weetnekeem to nemaj nauſajehguſe, jo us Franzuſchu tagadejabs tautas weetneku ſapulzi deemſchebl jaſaka tas patiſ, kas bija ſakams no vagahjuſchabs, proti, ka winā loti maſ apdahwinatu vihru, bet wiſvairak wiđus mebra zilweku, kas politikā ibfredſiqi.

Gambettas frīshanas iestās zehlonis bija wišpahrigas balfoshanas jautajums, kaut tam wehl bija otrs strīdu eemeflis, proti tā fāzama kongresa teesība. Bet kā lasitajeem buhs atminams, tad pagahjuſča tautas weetneeku ſapulze preekſč lahdeemi mehnēſcheem jaw reiſ peenehma wišpahrigu balfoshanu, bet senats to atraidīja.

Telegrafo sinas.

Peterburgā, 21. janvāri. „Golofs” dabujis fināt, ka finanžministerija no selta ūsalotawahm fchogad dabuhs 2614 pudus selta, kas wehrībā 33 miljonus rublu. No fcha selta gribot likt kalt par 33 milj. pusimperialus.

Parīsē, 20. janvāri. Biršča ūti noguruse. Bankeeti sākmeja 20 miljonus garantijas preeksā mākslajumu ispildischanas iedalīšchanas.

Kopenhagenā, 20. janvari. Revalē ausahm
lahdetais damslugis "Azalea", kapteins Ahdamas,
pagahjufschā peektdeenā pee Anhalkas usflebjā
sekla, pee kam 4000 swahrtru ismeta laukā.
Lugis schim brihscham atrodahs sħe ne-apfah-
dets un turpinahs sawu zehu. Skahde ir 4000
mahreżinu sterlinu (40,000 rbl.) leela.

Londonâ, 20. janwari. Kechnineene pâhr
Scherburn brauks us Sweizi un 3 mehneschus
tur usturefes.

mahs wadibas, kas ne zaur fo nebija aishbildinama, fa til zaur wezu eeradumu, nu warehs swabadi attihstitees fawas eelschejäas leetäas. Bet es gribu sche greest wehribu us to, ka patronata privilegiäa pehz fawas ihstenibas til tad wehl buhs atzelta, kad turklaat Igaunu (Catweschu) draudschu loti teesigä aissstahwiba likumigi buhs eewesta ari draudses konwentos. Loti behdigu, dsimtibuhfchanas laikus atgahdinajofchu eespaidu dara us katu labwehligu un tafnigu patriotu, redot, ka wisbahrigas leetas draudse, kas nereti is 6000—8000 dwehfelehm pastahw, top is-freestas un waditas tilai no kahdeem 5—8 muischu ihpachneekem (loti beeschak ari ne no til daudseem), bes ka wisas draudses wehlefchanas taptu eewehrotas un loti beeschi pat pret winu wisbahrigahm intrefehm. Tahdi eestahdijumi, kahdu muhsu tehwijä ir deesgan, panahk til to, ka pee tautas un, wisbahrigi nemot, pee wiheem domadameem fahk rastees nemeeriba, ja, pat stiprs nikums pret wiheem, kas pefawi-najuschees domu, ka wineem jabauda privilegijs. — Muhsu Wahzu laikrakhi fawas wairumä loti tihko, wijsus nemeeribas zehlonus uskaut tautif-keem laikraksteem un beedribahm, it ka tas wifs kopä buhtu tilai kahds negehligs dumpineeku bars. Bet labak mellejet tahdus zehlonus paschi pee fewis, tad Juhs tos atradiseet un ne-eefet kluufuzeefdam teem garam. Tautiskee laikrakhi neradinaa nemeeribas, wini to atrada un tilai tehrypa wahrdos, wehledamees winu nowehrest un eewest kahrtigu buhschanu: Muhsu mihsu tehwijä tilai tad warehs runa buht no meera, laimes un labklaahfchanahs, ja wisi winas waditaji, bes isnehnuma, weenprahigi un ar lib-dsigahm teefibahm strahdahs pee kopigahs tehwijas labuma. Jo wairak wezahs privilegijs taps kapä bishditas zaur jaunlaiku likumeem, jo tuval mehs nahksim mehrkim, kas mums der par muhsu tehwijas politisko idealu.

Krimuldas drandse. No tureenes mums peenahais schahds rafits: Muhsu draudse ir 8 skolas. Winas 10 skolotaji strahda. Wifas ir weenklasigas. Seemas skolneeku labs pulzinsch atrodahs. Agrak puiseni 3 un meitenes 2 seemas skolas apmekleja. Bet kad nu 1880/81 gada seemä skolas rewiedereja, tad rewidentu lungi us konventa lika preeskha, ka ari meitenehm wajadsetu 3 seemas skola ect. Weetiga skolu walde ari to par labu atsina un schahdu preesklikumu peenchma. Ta tad nu abahm skolneeku schkirahm, tapat puisenem ka ari meitenehm, ir 3 seemas garfch skolas laiks. Kad meitenehm 2 seemas ween bij ja-eet, tad jaw dauds wezaku fazija: Tas tak ir pavifam neprahigi, ka meitenes ir til ilgi skolas jawada! Waj tad bes schihm gowju flaukt un feena plaut nemahzebs? Ka jaw mehs bes kahdahm skolahm esam pa-ehduochi un apgehobuschees, ta ari muhsu behrni waretu peetilt. Tagad, kur nu wehl weenu seemu ilgaki skolas jawada, no wairak puheym jo zeeklas furnefchanas un pretestibas noteek. Ir leela daka, kuri nemas nebuhtu fuhtijuschi, ja likumigi nebuhtu pefspeest. Kur nu mahja jeb wezali skola preti strahda, tur ari no behneem mas angku parahfchanas war zeret. Ko skola ustaifa, to mahja no-ahrda. Bet abahm wajag faktar stahwert, tad ari wairak laba warehs cemantot. Ka dauds behrneem mahfchanahs ir ruhlt abhols, tas nemas naw noleedsams. Un ja tad wehl wineem no wezaku pufes naw pamudinahanas, bet turpreti gandrihs noleegfchana, tad gan war domat, zil preku lai tur fagaida. Tahdi, pa leelakai dalai, no skolas isgahjuschi, neka no

mahzibahm nepratihs. Ir gan ari dauds tahdu wezaku kuri ar preku, labpatikchanu un pamudinahchanu fawas masinos us skolahm wada. Pee scheem darbs eet otradi neka pee pirmajeem un mahziba nef labus auglus. No teem, kuri jaw pagastskolas laiku par garu fawas un ar ilgofchanos gaiba, kad til buhtu pagahjis, loi ar behrnu wadischanu nebuhtu jahplejahs, ne-weena ne-atradih, kas fawas dehlu jeb meitu us augstala attihstibas zeka waditu. Ari us wiheem scheeenes dsihwodameem sihmejotees war fazit, ka 1 prozente, t. i. 1 us simta, naw, kas pehz tahkala isglihtibas pakahpeena zihnitos. Zil tahlu ihfajä mahzibas laikä ir spehti west, ar to lai peeteek. Katras seemas skolas laiks pastahw no 21 libds 22 nedelahm. 3 seemas — 3 × 22 ned. — 66 nedelahm. Katra skolas nedela — 5 deenahm. 66 nedelas = 65 × 5 deen. — 330 deenahm. Gads = 365 deenahm. Ta tad nu pagastu-skolneeki, kaut gan ar 3 seemu garu mahzibas laiku ir apdahwinati, tomehr ne vilna gada skolas durivju newirina. Tad ta garfch skolas laiks! T.

Straupe. No tureenes mums peenahais schahds rafits: Schi gada „Mahjas Weesa“ 1. un 2. numura atrodahs rafsteen, kuri us scheeenee sihmedamees, daschä finä nowehfchahs no peeklahjibas un pateesibas zeka. Lai zeen. Laftajji is mineteem rafsteen par Straupi, us greiseem spreediumeem netaptu pawesti, lubju apakshes rindinas par isfakaidrojumu pasneeg.

„Mahjas Weesa“ 1. numura rafsteen „par aklo apgahdaschanu“, peeklahjibu aiskahris tai finä, ka tas nelaikä ispanidis isstrahdajumu, us kura wehlaku preeskha neschamu zits fagatwojahs. — 2. numura rafsteen atrodahs daschas nepareesibas, kuras aisker scheeenes semkopju un labdarifchanas beedribas. Semkopju beedribu aishnemot, zeen. rafsteen norahda, ka Straupeeschi fagatavojootees us beedribas dibinaschanu. Schi man zeen. Laftajjeem jasino, ka tas naw pateesiba; jo Straupeeschi jaw wairak gadus kopä semkopju beedribu, kura kahrtigas fapulzes ar epreeskha nolikteem darbeem, top kahrtigi waditas. Ari naw pateesiba, ka Straupeeschi semkopju beedribi efot ar Balt. Semkopja redakziju weenojuhehs us to, lai vehejda pirmajahs pahrspreendumus un ismehginamus pilnam un kahrtigi isplatitu. Schi finä Straupes semkopju beedribi naw wairak dariusi, ka tilai nolehmusi, Balt. Semkopja preeskha schi gada no beedribas pufes aboneeret.

Par scheeenes labdarifchanas beedribu runajot, mineta rafsteen top daschas wainas usskaitas, kuru deht beedribas usselfchana zeeshot. — Ka nekahda zilveziga eetaise nebuhtu til pilniga, ka tai daschas kluhdas newaretu usrahdit, ir nenoledsama pateesiba. Tapat ari Straupeeschi labdarifchanas beedribai ir fawis truhkumi, kura daschä finä prasa islaboschanu; bet tahs wainas, kuras zeen. rafsteen usskaita, manim rahdahs pa leelakai dalai gluschi nedibinatas. Pahrik angstahs makfas us isriklojumeem, isglihtotako apmekletaju Wahzu walodas runafchana un nezeenijama angstprahiga isturafchanahs, wairak jozig iisriklojumi, zaarkerigas un ustizigas tauteefchus uzaizinahchanas truhkums un gada pahrskata kaja nelaischana, ir tilai zeen. rafsteenka uskeepumi. Kas Straupeeschi labdar. beedribas isriklojumus tuvalu pasihst, warehs leeginat, ka tonis ee-ejas-makfa, ne-atschikirahs no zitu aplahkteju beedribu isriklojumu makfahm; kura pee labakas musikas eeguhfchanas, nekujahs semot. Wahzu walodas runafchana isriklojumus — ishnet daschus ne-

eevehrojamus sihkus, kahdu nekur netruhst — naw wis Straupe ihstenä weetä atrabusehs. Augstprahiga isturafchanahs! Nu, te man ja-jauta: zil leelu starpibü gan zeen. rakstneeks buhs zehlis starp angsto un semo isturafchanos? Preeskha wehl semakas isturafchanahs, kahda libds schim lopta, man rahdahs Straupes labdar. beedribas ruhmes gan nebuhs eerikhotos. Jozigu isriklojumu finä jašaka, ka mineta beedribi pateesibä gan kotti mas spehjusi jozigus uswedumus publikai pasneeg, kaut gan no publikas leelaka wehlefchanahs pehz tahdeem bijuji nomanama. Cemeflis, kadehk to ne-eespehja, ir tas, ka us semehm deesgan labi pasihstams, proti: darba spehku un materiala truhkums. Tauteefchus uzaizinahchanas labad waru zeen. Laftajjeem finot, ka Straupes labdar. beedribi schi gada gada fapulze 6. janvarī, tapa no jauna beedribā usnemti 16 beedri un beedrenes. Nesinu, wajtas it labi faskanehs ar mineto pahrmietumu?

Us gada-pahrskata pahrmietumu man jašaka, ka derigaku klojä laifchanas weetu nepasihstu ka laikrakstus, kuros ari isgahjuschi gada pahrskats par Straupes labdar. beedribas darbofchanahm atrodahs nodrukats.

No augsthejahn pefishmehm nu zeen. Laftajji war redset, zil mas minetos finajumos pateesibas atrodahs. Buhtu gan wehlejams — un naw jaw ari par ogru — ka rakstneeki fawos finajumos wairak turetos pee pateesibas.

Seemjeetis.

Seemas. Seemas ir daschadas bijusches un wehl buhs. Kahdus 20 gadus atpakal bija til plika seema, ka ar ragawahm nemas nedabuja braukt; kura libds 28 grahdi, ka wisi leelzeki weetu weetahm fasprahga. 6 gadus atpakal bija beesa seema, kuri fneegs bija til dslsch, ka til to wareja isbirst. Pagahjuscho seemu waran nofaukt par garo seemu, kuras garums bija mehrojams libds 7 mehnescheem. Bet ka lai schi seemu nosauzam? Waram to peemehra deht daschadi nofaukt: par garo, ihfo, aufsto, filto, gaischo, pat ari par Italijas seemu. Osridam wezus laudis runajam, ka fends laikos bijuschi svechtaki zilveki, tur jaw februara mehnesi lopus ganiuschi us salahm ganibahm un marta (merza) mehnesi sakis spehjus rudsos paflehptees un Marijas deenä wifas upes, kuri finteem siwju lehruschi, bijusches ap ledu tihras. Bet ka tad nu schi seemu redsam jaw janvara mehnesi wifas upes no ledus tihras, bet tilai ar to starpibü, ka siwju naw til dauds ka wezös laikos, turpreti svejneeku gan buhs wairak, ar wahrdi faktot: jo wairak svejneeku, jo masak siwju. Lai stahw meerä siwis un svejneeku, apfaktimes labaki schi sawadu seemu! Aukstums naw eeweheojams, turpreti filiums pastahw no 7 libds 8 un wairak grahdi; laudis us semehm reds daschadus darbus strahdajam, weetahm aram, plehsumus plehcham, pa loukeem grahwju rokam; pat faulei legot eerauga leelus, gan masus ganus fawas lopu barus dsenam us meschu ganibahm, kuri tad dseesminas uswelt, ka meschs til lihgots nolihgo; faulei skaidri noreetot gofninas pahnahk pee-ehduochas, ka falmeem ne wirsu nesskabahs un dauds wairak peena isdod neka stali stahwedamas pee nofaziteem falmeem. Bat prahtu pavifam apmahna, kad redsam gar logeem garum brauzejus leelaks rindaks ar falmeem un feena wesumeem, kuri feena wedeji fistaja pusdeenas faulite freldos novilkuschees, flapjachm perechm noswhiduschi, feena wesumeem blakus eedami, jaukas dseesminas uswelt ka wasaras feena laikä. Seemas-swechku nedela dseidejam kahdas wezas

feewas gaidamos seemas-fwehtkus preezigi ap-dseedam: "Nu abrauzga seemas-fwehtki rafsti-tahmi kamanahwi, Tezeet behrni, fagaibat ar hgsahm labjinahin."

Té nu flaitstajā janvara mehnēsi reds schur tur behrus filtajā faulitē fehtmalās ar baſohm tāhjinabm ſpehlejamees. Par deenu jauka faule, par nakti flaitstais mehnestūnfch ar fawu ſudrabā ſposchumu fawā ſwaigſchnu filajā milſu mehteli, tas kā dimanta pehrlites laiftahs ar fawu mir- dīoschū ſwaigſtſchanos, tas tā prahlu pazila kā majā mehnēſcha wiđū. Skaidras deenas, flaidras naktis, no fala ne domas, pat lapu koki ſahl jaw ar pumpureem lepotees kā kahdā filta ſemē. Ir malkas un ſchagaru zirteji nepeeku- ſuschi fawu darbu par mescheem ſtrahda, bet noſkumſt eedomadami pahrwefchanu mahjās. Daschs fainneeks behdajahs par grants dīh- ſchanu uſ ſeleem; daschs behdajahs, kā lai da- buhn fawu knapu ſeenu mahjās no leelmeschu plawahm, kur waſarā ar rateem ne uſ kahdu wihsī newareja pahrwest; daschs pat noſkumiſ, kā nekahdu prezi newar uſ Rigu aifwest, kur par upehm pahri jazelahs. Leekahs, kā pehrnā ſeema tē pee mums labi iflutinajufehs un few garas kahjas iſſteepufe; buhs aifgahjuſe uſ ſwe- ſchahm ſenehm ſeetet kā Pruhſchu muſklanti. Bet redſefim, ja pahrnahks, waž nefahks ſautees ar ſcho nelubgto weesi; redſefim, kurſch winnehs un kuram buhs afaka rihkſte: „Semai balta behrsa rihkſte, waſarai ſat-lapinas, Nem ſemina kuplu rihkſti, dſen waſaru lapinas, Ram ſe- mina tu negahji waſarinās malinās.“

J. Selga.

Eelschleetu ministra kungs ic laidis gubernatoreem schabdu zirkularu: Zaur zirkularu no 4. aprila 1880. g. ar Nr. 31, eelschleetu ministerija greesa gubernatoru wehribu us Hamburgā loti isplablititu noseedfigu schwindeli at pa pastu issuhtamahm aissegtahm loterijas bilete h m, un luhsda, ja tahdas biletes "parahditos, isfsaidrot eedsihwotajeem winu ihsto noluhku, lai waretu weeglprahdigus laudis pa-fargat no weltigeem saudejumeem. — Tagad, dabujis sinat par Hamburgas loteriju agentu atjaunotu nodarboschanos, isplahtit p ee mums minetahs biletes un pat par paſchu agentu eeraſchanos Rēewijas robeschās, es turu par wajadfigu, wispadewigi lubgt gubernatoru kungs, uſ aizinat peederigahs eestahdes, bes atturibas wajat tahdus agentus, un lihds ar to greest weetigo eedsihwotaju wehribu us schihs darboschanos ihsto noluhku un zaur to weeglprahdigus laudis paſargat no weltigeem saudejumeem, kas teem zelabs, pehrkot tahdas no agenteem p ee-dahwatas biletes.

Ar Visaugstaku Runga un Keisara atlau-
schann Maßlawā sem Maßlawas general-guber-
natora preekschschefschanas dibinata ihpaſcha
komitejo, Iai zeltu Maßlawā peeminas-fihmi
Deewa meerā aifgahjuſcham un muhschigas fla-
was zeenigajam Keisaram Alekſanderam
Nikolajewitscham, preeksch lura noluhka teet
wifa Kreevu walsti atklakta subſtripzija preeksch
labpratiqū dahwanu eewahſchanas.

To wiseem sinamu datidams, Widseemes gubernators pectibme, ka preelsh augfcham nosazita mehrka labprahdigabs naudas dahwanas teek preti nemtas gubernatora fanzleja il deenas, til fwehtdeenas un fwehtku deenas isnemot, no plst.
10 lihds 2 pehz pusdeenaes.

(Widjemes gub. aw.)

Íj Mossawas. No wifas firds preezajos, ka jaunā gādā waru apsweizinat fawas zeen. lihdsstrahdnenezes un zeen. lihdsstrahdneekus ar

schahdu wehsti: Maskawas Neisarifka Dabas finibu, Antropologijas un Etnografijas Draugu Beedriba (Императорское Общество Любителей Естествознания, Антропологии и Этнографии), kas us fawu rehkinumu isdewa muhsu nejen isnahkucho Latweeschu tautas garamantu krabjumu, ihpaschi pagodinajusi tagad scho muhsu kopdarbu, tam leelo sudraba godasibmi (medalu) veesprausdama"). Sinams, ka fchis gods peeder libdsfigi wifem zeen. libdsstrahdneekeem un zeen. libdsstrahdneezehm, kas nenokufuschi valihdsejuſchi darinat kopdarbu. Jo projam mineta Neisarifka Beedriba, us Etnografijas Nodakas preekschneka, pasihstamā profesora N. N. Popowa preekschlikumu**), isredsejuſi par fawas Etnografijas Nodakas ihsteneem beedreem un wifas Beedribas beedreens libdsstrahbdatajeem diw p a d f mit wiſudarbigakos libdsstrahdneekus un libdsstrahdneezeſes, kas it ihpaschi dauds puhlejuſches, Latweeschu tautas garamantos preckfch isdotā krabjuma krabdami un man us Maskawu pefuhtidami. Schahdā godā isredseti: M. Ahrons, skolotajs Behrsone; R. Barons, skolotajs Maskawā; J. Beckmanis, semkopis, senak Brambergā, tagad Kaunas gubernā; K. Blaubergis, faimneeks Sehrpils pagastā; K. Kalnītch, semkopis Kalkunē (pee Dinaburgas); jaunkundse M. Freimann Leepajā; J. Osols, skolotajs Alstraule (senak Leepajā, tad Saukā); D. Osolins, skolotajs Jaun-Rosē; A. Petersons, senak Lihwes-Behrsē, tagad Walgalē; P. Sarawitshs, skolotajs Weifmanu pagastā; J. Plotškalns, faimneeks Skrundā, un J. Sihmenows Dole. — Wiſeem jauneem beedreem Maskawas Beedriba pefuhta goda rakstus (diplomus). Tā arīsan jaunee beedri naw ne buht pefspesti, Beedribas ko rakstit waj pefuhtit lāhdus darbus, jo tee godinati var jaw pastrahdateem darbeem un par labu prahtu, ko tee reisu reischm parahdijuschi, Latweeschu tautas garamantas man us Maskawu suhtidami. Sinams, ja lāhds wehletos pefuhtit ari turplikam, waj zaur mani, waj teesham Beedribai kahdu krabjumu, waj rakstus, kas der sinibai, tad, protams, lāhds darbs buhtu ihpaschi jauna goda zeenīgā un jaunas vateizibas

Lihds schim no Latweescheem vee Keisariskas Dabas sinib, Antropologijas un Etnografijas Draugu Beedribas tīkai pedereja lā Beedribas waldes beedrs muhsu pasihstamais tauteetis R. Waldemars un lā Beedribas ihstens beedrs schiraksta rakstītajās. Bet nu, lā redsams, Keisariska Beedriba Moskawā skaitīhs fawu beedru pulkā labu pulzīau Latweeschu. Tadehk gan derehs pasneegt pat mineto Beedribu schē kahdas ūklakas jinas.

Keisarīšķa Dabas finibū, Antropologijas un Etnogrāfijas Beedrībā, kas pastāvē pēc Maskavas universitētes, un kurās darbigakās strādneši un wadoni ir Maskavas augstskolas profesori un ziti slaveni finatneši, nāv wiſai

¹⁾ Latviešu tautas garamantas krājums ar salameem
mahrdeem, parunahm, mihlāhm un pubſchotajū mahrdeem
wehl dabujams par 3 ebt. 50 l. Rīgā, Dibritā, Eulenberga
(Vuhzīfcha) un Kapteina grāmatu-bodes un Maskavā pie
krājuma fassabōtaja.

**) Mažlavaras universiteto profesors N. N. Popovs, kas zaur faru plažču dažibū tabļu pārīstītām Slahvu seīmēs, arī vēcā parādījās Latveescheim jo laipnu rāktu. Ūsi
wina preefschlikumu cibinājāb 1867. g. R. D. S. D. Dec-
dibobs Ģeogrāfijas Nodaļa, kuru tas par pirmo preefschlielu
publiejojis lādus 14 gadus. 1881. gadam nobeigoties, winsch
atsazījāb no preefschnejezības amata, iebāl wiſupērdīgi Lat-
veescheis zaur augščam mineto preefschlikumu pagobinajis.
Ģeogrāfijas Nodaļas preefschnejezību N. N. Popovs atstāja
lavēnajam veži laiku un walodū (tai pulkā arī Latveeschei-
walodās) fināteelam W. F. Milleram, kas Latveescheis
eevehtojs un eevehtojs tapal laipni.

weza, bet pastrahdajuſi dauds darbu un eeweħ-
rota un augsti ūenita gan eelſchsemē, gan ari
abremēs — kur ween ſinibai draugi. 1867.
gadā, Slahwu flaweneem wiħreem iſ Austrijas,
Turzijas un Kreitvijas Slahwu ſemehm, kā aif-
ſlahweem no radu tautahm, Maſlawā eſot,
Beedriba iſriħkoja daudfinato Etnografijsas iſ-
ſlahdi, iſ kuras zehlachs loti eeweħrojamā etno-
grafiſka nodata Maſkawas Itumenzowa muzej,
ko aprakſtija plafchaki „Baltij. Webstn.“ 1869.
gadā, Etnografiſkai iſſlahdei par goda preekħ-
nekku bija Reisariſla Augstiba, Leelsirſis Wa-
dimirs Alekſandrowiſtſhs.

1872. gadā ta pate finiskā Beedriba iſtib-
koja dauds mineto Politeknisko iſtahdi, pe-
kuras ar fawcem darbeem dīshwi pedalijāhā
zaur fawu „mahmulinu”, Rīgas Latveeschi
Beedribu, kā widutaju, ari labi dauds Latvee-
schu. Politekniskai iſtahdei par goda preeksf-
neku bija Keisariskā Augstiba, Leelness Aleksejs
Alekandrowitschs un par schibs iſtahdes Sewa-
stopoles nodalas goda preeksfneku bija muhsu
tagadejais Wifuschehligais Augstais Rūngs un
Keisars, tolaiku Keisariskā Augstiba Toma
Mantineeks. Šī dischenahs Politekniskās iſtah-
des zaur Keisariskās Beedribas gahdibu iſzeh-
lahs wehlak Politekniska museja Maskawā, kas
tagad palikuši par pirmo finisko widuzi. Mu-
sejā iſtahditas dauds leetas, kas peewelk simtem
aplūhkotaju, kas, tās eewehrojot, smek bagatas
finashanas. Musejā fwehtdeenahm iſflaidro
finatneeki daschadas fwarigas leetas un gubribas,
kuras klauſahs tubkstoſchu masmazitū kautinu.
Musejā atrod patwebrumu daschadi gaismas zen-
teeni, finiskas un zitas beedribas, mahzibū wee-
tas un tā jo projam! — ar wahedu faktot,
Politeknisku museju radibama! un wadibama,
minetā Beedriba ween jaw pastrahdajuse leelu,
flawenu darbu. — Behdigā iſtahde, kas zeb-
lufchs iſ Keisariskā Dabas finatnibu, Antro-
pologijas un Etnografijas Draugu Beedribas,
ir Antropologiskā iſtahde, ko isrihloja preeksf-
kahdeem diweem gadeem Maskawā, un kas fa-
pulzinaja Maskawā dauds flawenus finatneekus
iſ wifas Eiropas, jaunajai finatnibai, antropo-
logijai, par leelu weiksmi.

Sinams, ka ihſā awiſchu rakſtā ſchē waru
ar kahdu wahrdu peeminet i tīkai wiſuleelakos,
wiſuſlawenakos Beedribas darbus un ſekmēs.
Nespehju ſchē iſſkaitit pat plafchos un ſinat-
niſki loti eewehrojamos rakſtu krabjumus, ko
Beedribā iſdewuſi leelā pulkā un kas daschāi
gitai beedribai jaw deretu par wiſleelako flau-
un kraſchānumu. Newaru ari ſchē ſihkaki pec-
minet pahr Beedribas ſuhlijumeem jeb ekspedi-
zijahm, zaut ko daschlaſs ſinatneeks ar Beedribā
naudu un zitu paſihdsibu warejis aifzelot uſ
attahlahm weetahm, kas ſchahdā waj tāhdā ſinā
ſinatniſki eewehrojamas un iſpehtijamas. Wiſu-
to un wehl daschu zitu, kas minetahs Maſkawas
Beedribas ſwaru un godu wairo un iſrahda, ne-
peeminedams, peebildefchu beidsot wehl tīkai to,
ka flauenā Keisarifka Beedriba, ka jaw ihſā
ſinibū draugs, neſkatahs, tā ſakot, „wihru no
ze pureš“, neſkatahs uſ to, waj kahds augſti waj
ſemi, waj kahds peekriht „tautifkeem zenteeneem“
waj ne: ta parahda godu un paſihds labprah
katram, kas iſrahda ſinibai par labu. Ta nu-
pat iſredjejuſi ari diwpaſfmit no muhſu tautab
behrneem par ſaiveem beedreem, — un mehſ
waram ſoti preezatoes, ka Latweefchus un Lat-
weefchu darbus ſewiſchki pehdejā laikā jo zee-
ſchi eewehro un godina, gan tahlumā, gan ati
tuwumā.

Kastroma. No tureenas mums peenahkupe

Schahda wehstule: Liktens bija nofpreedis, ka man sawā 50. dīshwibas gadā wajadseja no Widsemes schirktees un aiszekot us Rastromu. Pee atwadischanahs til pat no faiweejem kā ari no swescheem tiku luhgts, lai skaidru sinu dotu, kā zilwelki dīshwojot tahlā Kreewijā, kut latram efot sawa nodalita seme un pats fungus un faimneeks sawā mahjā. Widsemē laiki par taikem nahlot gruhtaki, faimneeks speschtrentes dahdīiba, meschi citot masumā, rodotees malkas truhkums u. t. pr. No ta laika gads dīrhs bubs notezejis un es ne-efmu spēhjīs wi-jeem wehstules pefsuhtit, tapehz zits nekas ne-atleekahs, ka „Mahjas Weesim“ tuwotees, lai palibds tauteefchu luhgumus ispildit.

No Nigas pa dselszeczu brauzot ahtri fa-fneedu wezo galwas-pilsfehtu Maslawu, no kureenes brauzot ari ilgi nebiya wagoni jaſehd, kad Raſtromas robeschäſ tiku, jo pee Wolgas leeluves dselszeczu ir gals. Ar firgeem nu braukdams wareju ſcho ſemi labaki apſkatitees; atradu wiſu ta ka Widſemē biju dſirdejſi. Sneega trihs lihds tſcheterreis tik daudſ ka Widſemē, meſchi ari leeli, bet pee teem ari zilweku neſchelghee poſtſchanaſ darbi bija redſami, daſchaa weetas iſdegufchaa, ziteem foſcem miſa noylehſta, nozirſtu loku zelmi diwi lihds trihs arſchinas gari. Kreewu ſemnekeem falpu kahrtas naw, latris prezejees ir faimneekſ un ſeewa faimneeze, fawa mahja, fawa ſeme. Winu mahjas naw ta iſkaſitas pa weenai ka Widſemē, bet daudſ kopä weenä zeemä; zeema wiđu ir raibi pehrwets ſtabſ, kur ralſtit ſeema wahrdſ un zik tur faimneku, dſihwojamu chku. Gar zela malu pee iſtabas tuwu ir lopu mahja jeb dwore; iſtabas ir gaſchaa ar foſa grihdu, krehſlu weetu iſpilda benkiſ gar feenahm, gultu weetu iſpilda krahnſ-augſcha. Tahlaki Kreewu faimneekus un faimneezeſ apſkatotees jaſaka, fa lee-laka daka no wineem pehz apgehrba rahdiyahs gluſchi nepatihlaſi. Waizadams, kapehz ta gehrbjotees, dabuju par atbildi, fa eſot tabda mode. — Kad faule atſneeds augſtaku ſtabwolli, tad wiſa iſdod leelaku karſtumu nela Widſemē. Aprila beigas leelä ſneega juhra pahrgreechahs par uhdemi, wiſas upes pret. rihtem ſtreedamas, aiſneſ abtri wiſu Wolga. Pawaſariſ ſchē ne-rahds naw; kad fneegs noſt, tad pilniga waſara eefrahjahs. Sahle iſrahdhahs, it fa buhlu apakſh ſneega jaw augufe. Maja mehneſi araji jaw tibrumöſ; par brihnumu eerandſiju, fa naw wiſ araji bet arajas, faimneezeſ ween wairak. Ap-waizajees dabuju atbildi, fa faimneeki ziti aiſ-gahjuſchi pee Latweeſcheem par ſtrahdnekeem, ziti atkal us Peterburgu, ziti us Rieſchni-Nowgorodu. Uri zeema lopu gans (paſtukſ) naw wiſ nepec-audſis, nedſ ſeewetis fa Widſemē, bet ſtipris wihereetis, kas us galda, fo kafkla pakahrif, ſlabina un ta atbaida plehſfigus ſweh-rus prom. Kreewu baſnizu ir pulka. Draudſes aprinkis naw leels, wiſtahlakais zeems peezaſ werſtes. Baſnizas falpu zeems pee paſchaa baſnizas, kur gařidsneeki ween dſihwo: popſ, iatkins un jetschukſ; pee leelakohs jeb ſwehtalahs baſnizas ari wairak agribneeku.

Deewkalpoñchanu gan ik fwehtdeenaś tura,
bet ari reds fwehtdeenaś tihrumoś arajas, eze-
tajas un plahwejas strahdajam. Apjautajees
dabuju finat, ka scheem efot zitas fwehtas dee-
nas ka Nikolu un fw. Deewmahtes fwehtiki, kur
nedrihkfot strahdat. Bes tam wineem wasarā
ik latram zeemam ir fwehtki. Brandwihns teek
augsti zeenits, to tura par schekhsu dsehreenu,
jo tam ne-efot slakt nedz tauku, nedz asinu,
tadehk to warot brubket wiſā qawenu laikā. —

To raksta Widsemeš Latveetis, no Smiltene
Brutula dsirnawahm aisgahjis

Dahwīs Bezerē

Simbirska bijis schahds atgadijens. Notas komandeeris Z—fiks, par nepeelkabijigu isture-schanos reibumā, tizis ismests is kabdas balles. Gribedams atriebtees par tahdu goda aisker-schanu, winsch nogahjis us kasarmu, lizis bungot trokñi (trewogu), un tad, iswedis sawu rottu us eelu, nogahjis ar to, bungas fitot, zaur wiſu pilſfehtu us balles namu. Tur winsch lizis tai nostahtees nama preefchā un tad kommande-rejis: „Schauj logōs!“ Var laimi issfrehjuſchū ziti wiſneeki un aifuhktiſchī saldatus mahjās.

Kahds wahrds par fahdahm Wid-
semes laufsaimeezibas beedribahm.

Kursch pilſchtaſt Latweetis gan nejutifees
preezigs, lad wiram pa laikeem ifdeweess na
pilſchtaſt darinateem raibumeem un ſmalzina-
teem laudim atſwabinatees un jaukā lauku dabā
un laudis it dſihwi un lihgſmi eeflatitees. Tee
daſchadigeē peedſihwojumi, ko tahdā wihsé manto,
mahza paſchu ſemi un tauſtu paſhīt, paſneedſ
daſchu pamudinaſchanu, atjauno prahku un garu,
paſzel dſihwes augſtakahs juhſmas un preekus,
paplaſchına redſes-aploku, mudina un ſtiprina
darbōs un zibrinā pebz tautas un ſemes aug-
ſtakahm mantahm, paſila wiſadu jaunu atſih-
ſchanu, fazenſibu, dſihwi un kufteſchanos.

Schos labunnus ir es gribiju baudit, kad es
pa to nu pat pagabju-cho svehtku laiku kabdu
gabalu no Riga. Walmeera aprinka dñinos ap-
zelot. Sirfnigas pateizibas te issalu wifem
teem Lehdurdseescheem, Inzeemeescheem, Strau-
veescheem, Luraideescheem, Siguldeescheem un
Krimuldeescheem, tauteescheem un tauteetehm, kas
pag. g. dezembra mehnesi mani ar sawu dñibwi
un saweem darbeem, ibpaschi semkopibas laukā,
tik dñili cepasliktinaujuschi un mani libds ori u
saweeem svehtku-ribkojumeem iswadajuschi. Zaur
"Mahjas Beesii" jo projam fatisksmees.

"Lai es qabju, küt eedamis,

Tehwā druwā es nogahju.

Tehwa druwā tibras ausas,

Dahlderni kumelini!"

Schini sawā libgfmā zelojumā pa Widsemi,
pa Rigaš-Walmeeras aprīaki, sā jaw augsfā
peemineju, dabuju jo dīshwi eeslatitees fcho ap-
gabalu laukfaimneezibas weizinafchanā gaur sā
heedribahm.

Lik libds Latweeschi tapa patstahwigaki un
wairak nabza pee tahs atsibschanas, ka winu
gara-gaismu, ka ari materialigo labklaahschanos,
neweens zits nezels, bet ka pat to ir wineem
pascheem jagahda; tad ari pee wineem wairak
pamodahs dsihschanahs us daschadahm fabeedri-
bahm. Wispahriga isglihtiba ir pirmā waja-
dsiba, pehz kuras latrai tautai ar fabeedroteem
spehleem jazenschahs; to ari Latweeschi libds
schim ir deesgan darijuschi un wehl darta.
Dseeda schanas un labdarischanas beedribas, ku-
ras pirmā rindā libds ari lasifschanas-bibliotekas
un awischi-galbus weizina, ir jaw wiſā Lat-
wija, weetu-weetahm, tikuſchas dibinatas. Bet
kad tauta ir wispahrigā isglihtibā ſawus pee-
nahigos folus us preekschu ſpehrufe, tad wi-
nas finaschanu ſopſchana un darbiba aifweeney-
jo wairak atfwabinajahs no wispahribas un
peegreeschahs fewiſchlibai. Kad us Latweeschu
tautu noluhlojahs, tad pirma ſewiſchliba, kura
winai eewehrojama, tik war buht ſemkopiba, —
jo Latweeschu tauta ir pa leelokai daka —
ſemkopiu tauta.

Lihdsjchinigà Latweeschu senneeku beeschà bee-

drofchanahs us semlopibas weizinachanu ari
teefcham peerahda, la wini fawā wispahrigā if-
glihtibā jaw ir it eewehrojamā wihsē us preek-
fchu tiluschi, jo gitadi wini wehl nebuhtu nah-
kuschi pee tahs atsfisfchanas, la sem- un lop-
lopfchana, un wifada gitā ruhpneeziba, jo pro-
jam tikai us praktifki-sinatnifka zela ir wei-
zinajama.

No ta laika, tamehr Latweeschi paschi sawā wiśpahrigā isglihtibā fahluſchi koptees un wa-
ditees, tamehr wini ir jo droſchaki un ſpehzi-
gaki attihſtijuschees, wini ir tapuſchi dauds pat-
ſtahwigaki. Bet patlaban Latweeschu taatā
fahluſhi atkal gluschi ſwarigs laikmets; t. i.
tas brihdis, fur Latweeschi, Latweeschu ſemloppi,
ar to ſpehku, ar to uſzihitbu un uſtizibu, fahdu
wini sawā paſchapsinigi iſkoptā taatā paſehlu-
ſchi, dodahs uſ fawa wiſwarigala preclichmeta,
uſ ſemi- un lop-kopſchanas, praktifli-finatnigu
weizinaſchanu. Te nu zekahs tee jautajumi:
„Waj wini ſchai ſinā jo projam paſchi ſawam
ſpehlam uſtizeſees? Waj wini te patſtahwigi
beedroſees ſem Latweeschu karoga, ſem Latwee-
ſchu wihrū wadiſchanas? Jeb waj wini atkal
atlaidiſees Wahzu jeb leelgruntneku wadiſchanā
jeb gaſdaschanā? Ja beidsamajaits jautajums iſ-
vilditos, tad gan jaw tagad waretu noſazit, ſa-
lihds ar to tautas ſpehku, tautas paſchapsinibu
un uſtizibu, ko Wahzeeschi, ſa fewim reebigu
leetu, pee Latweeschu ſemloppiem tuhlit pirmā
tindā apſpestu, ari noſuſtu wiſa uſzihita un
ſirkniha — zilgiamā ſemloppibaſ darbihā.

Nigas-Walmeer as a printschim brihscham atrodahs trihs fewischkas semkopibas fa-eimas: Nabesmuischā, Lehdurgā un Straupe. Nabē un Lehdurgā tahs top jo wairak nela 3 gadus no weetas koptas; Straupe tahs pastahw nu jaw kahdus 8 gadns no weetas. Wifas schinīs trihs weetas it leelungi wirs krogeem it plaschas telpas, ar ihpaschahm leelahm sahlehm, preeskch semkopju fapulzeschanahm likuschi isbuhwet. Sawas pateizibas scheem leelungeem tahdā wihsē no fcha apgabala semkopjeem sinams gan nahlahs; tomehr leelungi fchē tak ari nebuht newar ta isturetees, it kā wini gaur scho labbarishchanu lithds ari scho apgabalu semkopju vatstahwibū drikftetu aprobeschot, winu fa-eimas tahdā zelā eerahdidami, kas it gluschi pret winu vatstahwiaq tautas prahbu.

Gewehrofim nu wispanreelstch schihs minetahs
trihs laukfaimneezibas fa-eimas katu par fewi,
ka tahn pastahw un darbojahs; un tad pahr-
runafim to starpibu jeb sawadibu, lahda atro-
dama pee pastahwigahm un lahda pee nepat-
stahwigahm jeb Moham semkonibas saheedriahm

N a b ē, kā jaw augschā dsirdejam, semkopij
fapulzejabs ihpaschi us to wirs froga isbuuhwe-
tās telpās. Schihs fa-eimas wehl atrobahs
fawā virmā attihstibā, winas tapebz ari wehl
naw weenojufchahs us fewischlas semkopibas
beedribas zelſchanu. Nur pee ziteem wispahtī-
geem riſlojumeem un fapulzeſchanahm: Ruhjenē,
Chwelē, Straupe, Lehdurgā, Rabē, Smiltenē,
Leepenē, Rubenē, Salazē, Madlinā, Sweizeemā,
u. t. pr. laukſaimneeki masak pedalahs, tur
wini us semkopibas fa-eimu apmekleſchanu ſchi-
nis minetās weetās lihds ſchim parahdiſuſchi
itin gribigu, fazenfigu prantu. Pee ſchim
semkopibas fa-eimahm ari tapebz laukſaimneeki
ar labaku prantu pedalahs, kā tē nefanahk wiſ-
kopā daschi ſtrihweri, tirgotaji, melderi, amat-
neeki, fulaini un ziti muifchas lungi un deenast-
neeki, kas zaur fawu wiſadu abkniſchanos un
neweiklu, pretigu Wahzu walodofchanu leelakā
vulkā fazet tabs leelakahs nepatikſhanas un

wifadu ihgnumu, bet ka te weenojahs dīskali juhtoschi laukfaimneeki us fawa darba nopeetnu zilashanu un iskopschanu. No weena un otra semkopja skaidra latwiskā walodā preekschā zel-tas finas par daschadeem praktiskeem ismehgina-jumeem un winu panahkumeem sem- un lop-kopschanā wineem pafneeds dauds pamudinaschanas un epreezinashanas, dauds peenemshchanahs un preekschoschanahs winu tik swatigā darba-lauka.

Lehdurgā semkopji tapat fapulzejahs wirts tureenās balsizas-kroga isbuuhwētās telpās — ik mehnisi weenu reisī. Lehdurdseefchi ari wehl naw fagatawojuschees us fewishkas semkopibas beedribas dibinaschanu; wini us fawahm fa-eimahm notur preekschafschanas un iskaidro-schanas par semkopibu us Lehdurgas Latweeschu labdarischanas beedribas statutu pamata. Agraki te kātris dalibneeks ari wehl ik reis 10 kap. preeksch scho fa-eimu wajadsibū apgahdaschanaas eemakfajis; tagad schihis fapulzes tik lab sweschi weesi, ka paschu beedri, apmekle par brihwu. Ka zituri, ta ari schē deretu semkopju fa-eimu kreetnakas weizinaschanas labād, laukfaimneekus, kas schihim fapulzehm wehl stahw tablasu, ar kreetni energiju, ar ustizigu, zaurekerigu prahiu, usaizinat, ewest, ar fa-eimu darischanaahm cepashstnat un pee libdsdarboschanaas peewilst. Preeschmetus, kas japahtpreesch, wajag eespehjami laikus darit finamus, lai fapulzes apmekletaji waretu us winu apstrahdaschanu pareisi fagatawotees. Runaschanai, domu issazischanai, wajag notiit ne wis juku julkahm, bet pehz kreetnas lahtibas. Kātram wajaga atwehlet runat no fawa fehdekk, kur tas libds ar dascheem ziteem, few fahnus fehdoscheem, us to eenehmis drofchū weetu. Runaschanai no katedera daschu labu atbaida un pefpeesch kluusu zeest, kas zitadi no fawa drofchā fehdekk dauds derigus padomus buhtu pafneeds. Kārai semkopibas fa-eimai wajag peekopt semkopibas-biblioteku un lasfchanas-galdu. Par wiseem praktiskeem ismehgina-jumeem, panahkumeem un par wiseem pahrijpreedumeem, kas us fapulzes top preekschā zelts, wajaga pilnigus protokolus west, kas us kātru nahloschu fapulzi nolasami; t. i. us kātru nahloschu fa-eimu ir janolasa beidsamajahs fapulzes protokols. Beidsot wajaga gada-fapulzes natureht, us kurahm ihji ja-atjauno wihi semkopibas ismehgina-jumi un panahkumi un ziti beedribas swatigasee notikumi; pahri wifahm leetahm loti deretu, ka semkopibas fa-eimas pahri ta apgabala sem- un lop-kopschanas preekschoschanu, kura laukfaimneeki te fapulzejahs, ik gadus pañneegtu wehsturigu pahrfatu.

Straupes semkopibas fa-eimas pastahiv nu jaw pilnus 8 gadus. Bisapreesch te dibinajahs 1864. gadā „dseadataju fabeedtiba“, us kuras fapulzehm neween dseadataji, kas pā leela-kai dālai bij jauni laukfaimneeki, bet ari ziti semkopji sanabzo. Schinis fa-eimas Leel- un Mas-Straupefchi, kaiminu Rosbekeschi, Ungureeschi, Daibeeschi u. z. mahzijahs atsikt, zil leels labums zaur to waretu zelties, kad wini neween ap dseadataju fawu laiku jaiki pawada, bet ari semkopibas labakas weizinaschanas deht wehl ihpaschi fapulzejahs. Pirmo reis tad augschā minetee semkopji fapulzejahs Straupes draudses-skola 27. dezembri 1873. gadā. Schi pirmā fapulze, kas no kahdeem 23 laukfaimneekem bij apmekleta, iswehleja par fawu wadoni — Mescha-muischas ihpaschneeku P. Grofswald lgu un par rakstu-wedeju — pagast-skrihweri P. Lindberg lgu. Schihis deenas

apspreeschana nabza: tihrumu eedalischana, apstrahdaschana un lahtiga labibas fehchana. — Pebz tam tika otra fapulze tai 10. februari, 1874. gadā, aksal Straupes draudses-skola, natureta. Ta ewehleja par fapulzehm wadona weetneku — Rosbeku pagasta-wezalo M. Arnit f. Tāhak us schihis fapulzes runaja par to, lahdā lahtibā nahktu labiba fehjama, kad fawus laukus 9 tihrumos eedala; tad pahrrunaja par fawus fehchana, par arschana un ezeschana, par lahpostu dahrstu mehfloschana, par auglu-kolu un meschu kopschanu. — Treschā fopulze, kas Leel-Straupe, 9. martā, 1875. gadā, tika isrikota, bija stipri apmekleta, bet truhka isstrahdatu preekschlikumu; tapehz nu iswehleja komiteju, fastahwofchū is 10 lozekleem, kam ik reis us fapulzehm jagahda par kreetni isstrahdateem preekschmeteem; tāhak peeteizahs 47 jauni beedri. Sa-eimu wajadsibahm par labu nospreeda, ka kātram semkopjam, kas us schihim fapulzehm atnahk, ik reis ja-eemalka 10 kap. f. — Betorto fapulgi pebz tam natureja Leel-Straupe, 25. martā, 1875. gadā. Bij sanahkuschi tuwi pee 60 semkopju. Bahrspreeda par lopu-kopschanu, kartupelu-stahdischana un mehflu ee-arschana. Us peektahs fapulzes, kas Leel-Straupe 11. maija, 1875. gadā, tika isrikota, bij atnahkuschi 23 laukfaimneeki. Norunaja fapulzes sahle lasfchanas-galdu ar semkopibas laikrafsteem apgahdat. Tāhak pahrrunaja par linu-kopschanu un kartupelu-stahdischana. Beidsot nospreeda jo projam ik kātra mehneshā pirmā swethtdeenā fapulzetees. Bet schihis Straupes semkopibas fa-eimas now tik ween fawus pirmos gadus tik darbigi pawadijuscas; winas ir tilpat uszibti darbojuscas — wihi fawā pastahweschanas laikā. — No 1873. gada beigahm libds schim 1882. gadam ir Straupe pawisam kāhdas 80 semkopju fa-eimas jeb fapulzes tiku-schās isrikotas. Abas pirmahs fapulzes tiku-schās, ka augschā redsejam, Straupes draudses-skola naturetas; bet wehlaiki barons Rosen lgs preeksch tahm lila wirs Leel-Straupes Kalna-kroga wairak istabas isbuuhwet; to starpā atrodahs sahle, kas 10 asis gara un kāhdas 5 asis plata. Schinis telpās tad nu tagad Straupes semkopji fapulzejahs, par fawahm wajadsibahm apspreest. Par preekschneeku schihim fapulzehm Straupes draudses mahzitais P. Kügler lgs, par rakstu-wedeju — skololais J. Kahrklin lgs.

(Turpmā beigums.)

Sihkstula nelaimiga deena.

(States Nr. 2. Beigums.)

Skroderi fawas gudrahs galvinas daschadi lausija un gudroja, ka waretu libdset, jo kad islihdsetu, tad velna atlehtu un waretu ispirkt fawas leetas; skroderikam buhtu labi, wiseem buhtu labi. Skrodsneeks aki nebuht negribeja kaut isfimelt, jo kur tad zela-wihri preeksch fawem flahystoscheem firdsineem lai nem uhdeni. Abi skroderi kopā apspreeda, ka waretu libdset, ja paschu dīshwibas nebuhtu jašchelio. Sihkstulis folija kātram rubli un pusslopū pomeranzbitera, jo skroderi to labprat dīshra. Schee nelikahs ne dīsrdot, jo dārbs bija gruhts, tapehz ka akā atrādahs uhdens $2\frac{1}{2}$ asis dīsrfch un tas bija ja-isfimel. Wini libga un kaulejahs (dingejahs), kamehr falihga trescho datu no naudas, jo tas ejot likums, un kur tad wehl tāhs mokas, tik dauds uhdena iswindot is akas. Bet ka lai sweschajam ustiz, ka tik dauds naudas akā krituse; pagebreja salogu. Sihkstulis denkelbulu no labatas iswilzis, noskaitija

33 rublus, ko krodsneeks panehma fawā glabashanā, kamehr akā sudufchō naudu atrabihs. Nu wihi naigi dewahs pee darba, skroderi wehl kātris eemeta pa schnabjam; kad wifas tulshas muzas un balas famelleja, kur smelto uhdeneet, lai nepeetrubliku zeka laudim, kamehr ale pahret, jo krodsneeks zitadi ne-attahiva. Fischers teiza us Lihnu: „Tu jaw ka siws vari akā nolaistees, maku ar sobeem faktet, tad spāni elibist un es temi uswindafchū.“ „Ei, ko neekojees!“ Lihns atteiza un kehrabs pee darbo; akas windu fakampis, spāni uswindaja un uhdenei batā islehja. Tānu brihnumu! batā bibinā, kas gan tahds fmags wareja eekris? Tas bija akā flihtsoschais Juhdasa naudums, kas kīsdams nebiha wis nolritis atodibinā, eegabsees spāni. Kas gan wareja prāzigaks buht pat muhfu skroderem. Ka schūtū famirkuschi naudas maku nesdamī, wini uswilli to dseefmu „Lihgo laiwa us uhdena u. t. pt.“ Tā nu krogā eegabjuschi nosweeda flapjo Juhdusu us buseti, un tad swilpoja un singeja lōmasi behrni. Skopais kutscheeris nu kodi weenā pirkstā un otrā pirkstā par fawu dumibju, ka naw fapratīs pats spāni ismeklet.

Krodsneeks leetu nu isfchikhra un naudas wilzeem tika ismalkata trescha data, kātram 5 rubli 50 kap. Skroderi fawu parahdu krodsneekam aismalkaja un tā tad fawas amato leetas rpestijs; tad wehl labas magaritschās fadehrūfchi, kātrs pusslopū us brokasti libds panehma un ardeewas fazijuschi libgodami aishgabja, pasihstamu meldinu iswilbdami: „Tur es dīshru, tur man tika u. t. pt.“

Krodsneeks nu vahri līuteles bairischa uswilli par welti par to, ka akas uhdens netili aistisks; abi ar kutscheeri kopā fadsebra un tā salogu atdewis waizaja, kāmdehk kutscheeris tā dauds naudas libds few nefot. Kutscheeris iskādroja, ka gribot prezetees, tadehk domajis par kwartu (25 rubleem) labu drehbiju nopirk, bet schini reisa ejot par dahrgu bijuscas, je kāfmanī folijuschi us preekschū lehtaki pahdot.

Ardeewu fazijis, sihstulis nu laidā ka puteja ween, jo wakars wairs nebija tahtu un wehl kāhdas 4 juhdes wajadseja braukt un pee tam wehl beesi mahluti fahla augschā kahpt un fibinot, jo pehz karstas deenas tā mehds buht. Tā fahdu wersti no muischias, kura winsch dīshwoja, palika koti tumfchs, sibeni laisjijahs un pehrlonē fahla dīlti ruht. Liktens bij nodomajis kutscheeri wehl pahraudit it ka wezo Zjabu. Puswerti no muischias atrodahs jauks lopu-kolu meschinsch, kura nokrastē par jaukumu ir atro-nama burbulodama un skaidri teloscha upite, kur dauds wehschu pa eekfchū dīshwo. Tāni nakti wehschotaji, skalus eededsinojuschi, pa upiti wehschus mesleja, jo wehschi nakti pee uguns ir weegli kerami. Sirgi wehschotaju uguni un tahdu ehmoschanu pamanijuschi, fabaidijahs un eefahla nefawaldami freet. Kutscheeris gribaja noturet, bet par welti, kārete tika grahvi eesweesta un fadaussta, dihfele falausta, strengas farautas, sirgi pahrfchreja ar falausito dihfele un farautahm fchirahm mahjā. Kutscheeris guleja dublainā grahvi apakfch fadausstas kāretees. Wehschotaji tahdu trofni isdfirdejuschi, noskrebja us nelaimes weetu, kārete iszehluschi, uswilli kutscheeri is dublainā grahvia un us muischu nonefa. Kutscheeris bija tā fadausstes, ka tāko wareja dīshchu wilkt. Kad notikumu mui-schā bija dabujujuschi finaht, tad pehz kāretees suhtija. Ari dākteris pee slimneeka bija ja-atwed. Dākteris bruhzes apluhlojis, apsolija su slimneeks pehz trihs nedekhūn buhs tik pat we-

